

We hebben de deuren op slot – maar wie heeft de sleutels?

Logisch toegangsbeheer in het MBO

Logische toegangsbeheer heeft extra aandacht nodig. Vanuit het programma cyberveiligheid zijn diverse initiatieven gestart. Op welke wijze kunnen IM, Architectuur en IB&P elkaar versterken?

Henry Meutstege

28 mei 2026

V1.0

Agenda

- Waarom is Logische toegangsbeveiliging belangrijk?
- De neuzen dezelfde kant op
- Bouwstenen
- Techniek & beveiliging
- Toetsingskader
- Templates
- Discussie
- IAM-werkgroep

Waarom is Logische Toegangsbeveiliging belangrijk?

- Logische toegangsbeveiliging of ook wel Identity en Access Management (IAM)
- Alle deuren en ramen zijn op slot, echter we hebben vaak geen idee wie de sleutels heeft... en welke sleutels er zijn.... En welke deuren kan en mag ik openen...
- Alle verloren data bij de grote hacks van de laatste maanden hebben een directe relatie met onvoldoende logisch toegangsbeheer
- Binnen onderwijs is "Je hebt zoveel rechten om je werk goed te kunnen doen, niet meer en niet minder" een flinke uitdaging. Zeker in onze SIS applicaties!
 - Wat kunnen Docenten zien en doen?
 - Wat houden Mentoren/Studie loopbaan begeleiders allemaal bij, en hoe veilig wordt het opgeslagen?

BASIC-FIT

De neuzen dezelfde kant op....

(Definities)

Logisch Toegangsbeheer (Identity and Access Management): processen, technologieën en afspraken die bepalen wie toegang heeft tot wat, wanneer en onder welke voorwaarden.

Kernbegrippen:

- Identificatie: digitale identiteit (attributen)
- Authenticatie
- Autorisatie
- Provisioning & deprovisioning
- Levenscyclusbeheer (instroom, doorstroom, uitstroom)

Bouwstenen van IAM

IAM werkt alleen als de basis klopt: betrouwbare brondata en een helder rechtenmodel.

Bronsystemen (fundament)

- HRM (medewerkers), SIS (studenten), Registraties voor externen

Datakwaliteit & eigenaarschap

- Actuele en volledige gegevens
- Eigenaarschap bij HR / onderwijsadministratie

Attributen & autorisatiematrix

- IAM beslist op attributen (rol, afdeling, locatie, start/einddatum)
- Autorisatiematrix koppelt attributen aan rechten

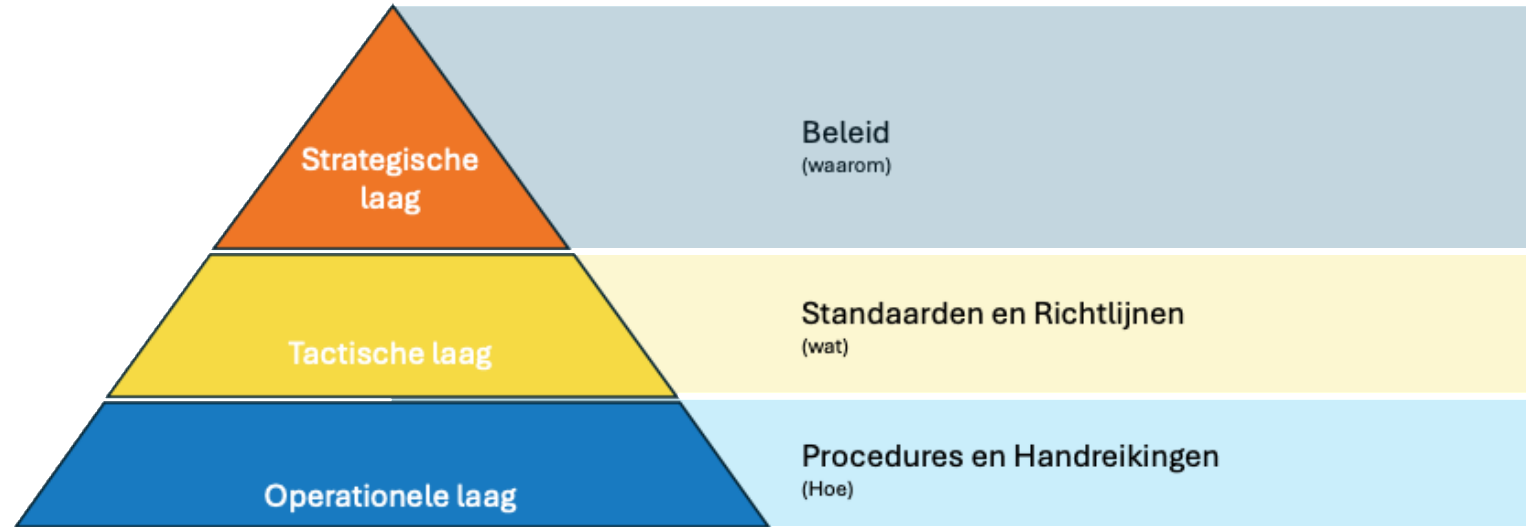
Betrouwbare brondata → juiste attributen → vastgesteld rechtenmodel → gecontroleerde toegang

Programma Cyberveiligheid en IAM

- SURF-templates

- Standaard identiteits- en toegangsbeheer
- Richtlijn toekennen en intrekken autorisaties
- Richtlijn autorisatiebeheer en controle

- Template Autorisatiematrix
- Handreiking Richtlijn Wachtwoorden
- Handreiking Wachtwoorden kluis

- MBO beleidsdocument (op netwerk IB&P, afgeleid van SURF templates)
- Autorisatiematrixen opgehaald van Eduarte en Osiris
- Autorisatiematrix op basis van de rollen in de MORA
- Procesgang bij aanvragen en intrekken van Autorisaties standaardiseren?

Casus: De bezorgde student....

Studente (Maartje) komt bij de Mentor voor haar voortgangs gesprek... Een beetje zenuwachtig... op school gaat het wel aardig, maar ja thuis....

Mentor ontvangt haar en zegt "ga maar vast naar binnen, ik kom zo" En ze ziet nog dat hij afscheid neemt van Julia bij jou uit de klas.....

Ze gaat zitten en ziet het notatieblok van de mentor liggen. Met de Notitie : Julia? Studie Elders???

Op dat moment komt de mentor binnen en begint zijn gesprek.. Hoi Maartje... Hoe gaat het? En thuis? Is je vader nog steeds zo ziek? Jouw resultaten op school zijn echt goed, je hebt heel hard gewerkt....

Maartje denkt, hoe weet hij dat van mijn vader? Heb ik hem toch niet verteld? Maartje slaat een beetje dicht en mompelt "Ja hoor alles gaat goed, prima!"

Ok mooi... heb je nog vragen voor mij vraagt de mentor? Ehhh nee hoor!

Nou fijn, dan loop ik wat tijd in en wens ik je veel succes...!

En Maartje gaat wat beduusd naar buiten en naar huis.....

Focus op onze Studenten Informatie Systemen

Kunnen we elkaar versterken?
IM/Architectuur/IB&P

IAM-werkgroep

Doel:

- Delen best practices
- Concrete templates en procedures opleveren
- Voorbeeld autorisatie matrix voor Eduarte!
- Referentie rollen uit de MORA gebruiken voor autorisatie matrix
- Ook voor collega's uit IM en Architectuur netwerk!

